

TB خشى ده؟

تبركلوز (TB) يو باكتريايي ناروغتيا ده چه اكثره په سږو كې پيدا كيږي خو كولاي شي چه د بدن په هرو برخو باندې تاثير ولري. TB د يوي دورې د دواو د خوړلو په واسطه چه په معموله توگه تر شپږو مياشتو پورې دوام كوي تداوي كيډونكي دي. يوازي د سږو او د ستوني TB د عفونت وړ دي، خو اكثره ناروغان ورسنه د دوو هفتو د درستي دواو د خوړلو په واسطه به د عفونت څخه خلاص شي.

څرنگه په TB مبتلا كيږي؟

كله چه د TB يو ناروغ ټوخيږي يا پرنجي كوي، مكره بونه د كوچنيو ذراتو په بنان هوا ته خپره كيږي او كولاي شي چه نور كسان يې تنفس كړي. هغه كسان چه د TB د ناروغ سره ډير وخت تير كړيوي، زيات امكان لري چه په TB مبتلا شي (په معمولي توگه مور او پلار او نور كسان چه په يو كور كې ژوند كوي، يا په احتمالي توگه ملگري او انډيوالان). د دې امكان ډير كم دي چه يو څوك په سرويس يا ترين غوندي ځايونو كې په TB مبتلا شي، ځكه چه د TB د آغويته شوو لپاره ضرورت دي چه د TB د ناروغ سره د ډيرو ساعتو لپاره په تماس كې ووسيري. TB د ټوكولو او يا د شيانو د مشترك استعمالولو په واسطه نه خپره كيږي.

د تماس لټنه او كتنه خشى دي؟

كله تاسو د يو چا سره چه د TB عفونت لري په تماس كې باست، او كله چه دې تاسو ته ډير نږدې دي ټوخيږي يا پرنجي كوي، بايد چه د معيني لپاره لارښي چه وكتل شي چه په تاسو كې د TB عفونت يا د هغه نښې موجود دي يا نه. دا ډيره مهمه دي ځكه چه امكان لري چه تاسو ته سمه راهنمايي دركړل شي او يا كه لازمه وي تداوي شروع شي. د ناروغانو تداوي په اولو مرحلو كې (كه تداوي لازم وي) دا كمك كوي چه د TB مريضې د ډيرو خپړولو څخه وساتي.

چك آپ (صحي معينه):

د دې لپاره دي چه معلوم شي چه تاسو د TB نښې لري او كه نه، يا تر اوسه د BCG واکسين (چه د TB په مقابل كې يو څه مصونيت وركوي) واکسين شوي باست، او يا د TB په عفونيت باندې مبتلا شوي باست مگر تر اوسه پورې د هغو نښې په تاسو كې رشد ندي كړي. كيداى شي چه تاسو ته د يوه يا ډيرو آزمايښتونو پيشنهاده وشي، لكه:
⊙ د پوستكي يو آزمايښت چه Mantoux Test نوميزي. كله كله دا آزمايښت د 6 او 8 هفتو په منځ كې تكراريزي
⊙ د ويني آزماينه
⊙ د سيني اكس-ري

د دې آزمايښتونو نتيجې به دا معلومه كړي چه كومي رهنمايي او معاليجې د تاسو لپاره ډيري ښه دي.

تاسو بايد حيران نشي كه چيري د فاميل يا د گروپ مختلفي اعضاوي په مطلقا په همدا يو بنان نه تداوي كيږي.

هغي نښې چه بايد ولټول شي:

- ⊙ ټوخي، چه ددرو هفتو نه ډير دوام كوي، د دوا په واسطه نه جوړيږي او ورځ په ورځ ډير بد يږي
- ⊙ تبه (د بدن د حرارت لوړه درجه)
- ⊙ د ښي له خوا دومره خوله كول چه د برستني روجايگانو ته د تڼيدولو ضرورت پيدا شي
- ⊙ بي دلپله دنگر كيدل
- ⊙ سټريايد (انزري كموالي او بي اندازي سټريايد)
- ⊙ د مرغريو پرسيدل
- ⊙ د اشتها له لاسه وركول
- ⊙ ټوخيډل د ويني سره (دا حالت ډير لير پيدا كيږي او عاجلي تداوي ته ضرورت لري)

دا ټولې نښې امكان لري چه د نورو ناروغتياوو نښې هم وي، خو كه چيري تاسو دري يا د دريو نه ډيري نښې ولري او په تشويش كې باست بايد د خپل ډاكتر يا نرس سره په كلينيك يا معينه خانې كې وړغيري.

كه چيري زه د يو چا سره چه د TB عفونت لري په تماس كې اوسيدلي وم څه بايد وكرم؟

كه چيري تاسو د يو چا سره چه د TB عفونت لري په نږدې تماس كې وای، د تاسو د محلي روغتيا كار كوونكي به تاسو سره د يو ليدني وعدې د جوړولو د چك آپ لپاره په تماس كې شي. كه چيري تاسو سره څوك به تماس كې نشو او تاسو كم تشويش لري، خپل كلينيك يا ډاكتر ته تليفون وكړي. كه چيري لازم وبلل شي تاسو ته به د ملاقاتو د وعده ترتيب كړي.

كولاي شم چه خپل روزانه كاروبار ته ادمه وركړم؟

هيڅ دليل نښته چه خپل روزانه فعاليت ته توقف وركړي، حتى كه تاسو خپله د TB عفونت لرونكي سره په تماس كې باست، تاسو د TB د عفونت يا مريضې د رشد وركولو صرف يو كوچني چانس لري او حتى ډير كوچني چانس د TB د خپړولو نورو افرادو ته لري. دې ته احتياج نښته چه د كار يا مكتب څخه رخصتي واخلې پرته له دې نه چه د څو هفتو لپاره وټوخيږي او يا د ناروغتيا احساس وكړي. كه چيري تاسو مشكوك باست چه د TB عفونت لري تاسو ته به يو متخصص راهنمايي وكړي.